

MOTIONER

FÖRBUNDSKONGRESS 2022

Förbundsstyrelsens yttrande och förslag till beslut återfinns efter respektive motion.

INNEHÅLL

1.	Totalt stopp för kärnvapen	2
2.	Motionssvar Totalt stopp för kärnvapen.....	3
3.	Ge alla afghaner i Sverige permanenta uppehållstillstånd	4
4.	Motionssvar Ge alla Afghaner i Sverige permanenta uppehållstillstånd	5
5.	Rörelsefrihet – en rätt för alla.....	8
6.	Motionssvar Rörelsefrihet- En rätt för alla.....	9
7.	Inför gemensamma villkor för så kallad ”klimatvård”	10
8.	Motionssvar inför gemensamma villkor för så kallad ”klimatvård”	10
9.	Genomför likvärdig vård, oavsett var man bor	11
10.	Motionssvar genomför likvärdig vård, oavsett var man bor	11
11.	Förhindra skatteflykt till skatteparadis	12
12.	Motionssvar förhindra skatteflykt till skatteparadis.....	14
13.	Skolan kan bidra till ökad jämlikhet med ökad finansiering	16
14.	Motionssvar Skolan ska bidra till en ökad jämlikhet med en ökad finansiering.....	17
15.	Motion om språk	19
16.	Motionssvar Motion om språk.....	20

1. TOTALT STOPP FÖR KÄRNVAPEN

Fakta talar för att mänskligheten och vår planet hotas av de mer än 15 000 kärnvapen som Moskva och Washington förfogar över. De har ungefär lika många vapen var och har dem utplacerade över delar av världen. Kärnvapenprov kan nu ske digitalt och märks därför mindre. Det finns nu en överenskommelse mellan Moskva och Washington att demontera 4 600 kärnvapen. För trettio år sen hade de över 70 000 kärnvapen, så antalet går att begränsa. Men nu är det modernare vapen med ännu större förstörelseförmåga. Några hundra kärnvapen finns också bland de övriga sju kärnvapenmakterna: Storbritannien, Frankrike, Kina, Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Övriga mer än 180 medlemsstater i FN anser att den humanitära dimensionen av skräck, risk för nukleär vinter och hundratusentals döda som resultat av en enda sprängning talar för en kriminalisering av detta vapenslag. FN's domstol i Haag beslutade redan 1980 att förbjuda alla kärnvapen med hänvisning till mänskligheten överlevnad. Detta är möjligt på samma sätt som det internationella samfundet lyckats förbjuda biologiska och kemiska stridsmedel, minor och klusterbomber.

Folkrätten som Sverige hittills drivit framgångsrikt talar för denna möjlighet även för det farligaste av alla vapen, nämligen kärnvapen. ”Det finns inga vinnare i ett kärnvapenkrig”. Detta uttalade Ronald Reagan och Michael Gorbatjov gemensamt 1987. INF-avtalet om skrotning av amerikanska och sovjetiska/ryska medeldistansvapen ingicks därefter. 2019 sa USA's dåvarande president Donald Trump upp INF-avtalet, som Reagan och Gorbatjov hade slutit 1987. Men i februari 2021 har Vladimir Putin och Joe Biden överenskommit om en förlängning med fem år av NPT, avtalet som innebär både ickespridning och nedrustning av kärnvapen.

Sverige har tyvärr halkat efter i arbetet för att förbjuda kärnvapen. Det duger inte att vara observatör i den konvention för att stoppa kärnvapen som trätt i kraft i FN, när 50 stater ratificerat konventionen. I motsats till partikongressens beslut 2017 och 2021 har vi legat lågt i genomförandet av 2017 års FN-konvention för ett totalförbud av kärnvapen, TPNW, som nu genomförs av FN när femtio medlemsstater inklusive Österrike ratificerat denna FN-konvention i slutet av 2020. Sverige har signerat TPNW, FN konventionen för ett totalförbud av kärnvapen, men inte ratificerat konventionen, utan deltagit som observatör. Stockholms-initiativet med 16 regeringar inleddes av Margot Wallström i juni 2019 med både kärnvapen- och icke-kärnvapenstater, för nedrustning av kärnvapen. Ann Linde har aktivt deltagit i de möten som 16 statsgruppen hållit inför NPT översynskonferens, som skulle hållits 2020, men uppskjutits.

Den svenska regeringen har också 2020 beslutat inrätta ett särskilt svenskt kompetenscentrum vid Institutionen för Freds- och Konfliktforskning, Uppsala. Universitet. Hela 80 procent av Sveriges befolkning vill att kärnvapen förbjuds. Det beslutade 2021 års partikongress i Göteborg. Det finns inga argument att återgå till tiden före Inga Thorssons och Alva Myrdals arbete för kärnvapenförbud. Sedan

USA och Ryssland 2021 avtalat om fortsatt nedrustning av kärnvapen kan regeringen tydligt visa sitt och Sveriges engagemang för ett totalförbud av kärnvapen.

Vi yrkar:

-att Sverige åter blir ledande i nedrustningsarbetet

-att regeringen verkar för att ratificera FN:s konvention för totalstopp för kärnvapen

Antagen av STS Stockholms Distrikt 29 nov 2021

2. MOTIONSSVAR TOTALT STOPP FÖR KÄRNVAPEN

Motionen är helt i linje med förbundets politiska prioriteringar. Kärnvapen ska förbjudas. Vi har tillsammans med Palmecentret och övriga sidoorganisationer arbetat hårt för detta. Det var också en delseger när partikongressen 2021 beslutade att målet är att Sverige ska ansluta sig till FN:s kärnvapenförbud. Detta är partiets linje som nu behöver bli regeringens linje. Vi har också ett arbete att göra för att detta blir så snart som möjligt. Först signering, därefter en ratificering av konventionen (TPNW).

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att bifalla motionen i sin helhet.

att skicka motionen vidare till riksdagsgruppen

Förbundsstyrelsens föredragare: Klas Corbelius

3. GE ALLA AFGHANER I SVERIGE PERMANENTA UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Vi har letat efter siffror på antalet afghaner utan uppehållstillstånd eller med tidsbegränsade uppehållstillstånd som i dagsläget finns i Sverige. Enligt en debattartikel i NWT 2020-02-12 fanns 6468 asylsökande afghaner i Sverige och 8535 ungdomar enligt gymnasielagen. Efter talibanernas makt-övertagande i augusti 2021 har Sverige evakuerat c:a 1750 personer som haft samröre med svenska myndigheter i Afghanistan. Antalet afghaner i Sverige har säkert ändrats en hel del på dessa 2 år. Men siffrorna kan antyda storleken på antalet idag. Alla som följt utvecklingen i Afghanistan under senare år delar säkert vår uppfattning att det är ett folk som lidit mycket under långvariga strider grymheter och otaliga avrättningar.

Att idag utvisa någon till Afghanistan skulle av de flesta betecknas som grym inhumanitet. Men likväl såg vi nyligen ett facebook-inlägg av en advokat som försvarade en kvinna som fått beslut om ut-visning och där migrationsverket hävdade att kvinnan måste vänja sig vid talibanernas ”kultur”.

Afghanistan har under många år lidit av Sveriges godtyckliga kvalificering av landet som att det inte berättigar till flyktingstatus. Nu är det dags att vända på bladet och bryta med Sveriges ovärdiga behandling av afghanska flyktingar i Sverige. Nu måste alla afghaner beviljas permanenta uppehållstillstånd och äntligen få en varaktig fristad i Sverige, efter alla år av lidande och ovisshet. Möjligheten till utvisning till landet ska fullständigt uteslutas.

Därför föreslår vi förbundskongressen:

att uppmana våra riksdagsledamöter att arbeta för att alla afghaner som saknar permanent uppehållstillstånd ska beviljas detta och att inga fler utvisnings-beslut till Afghanistan ska fattas och inga verkställas.

Södermalm den 9 februari 2022.

Antagen av Tro o Solidaritet Södermalms årsmöte
/genom Nils-Erik Särnbrink och Gun Andersson

4. MOTIONSSVAR GE ALLA AFGHANER I SVERIGE PERMANENTA UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Sedan 1985 har permanenta uppehållstillstånd (PUT) varit huvudregel i Sverige för den som ansetts ha skyddsbehov. S partikongress beslöt i april 2019 att Socialdemokraternas principiella inställning är att ”permanent uppehållstillstånd och möjlighet till familjeåterförening ökar tryggheten och främjar en bra etablering”.

I samband med införandet av den tillfälliga migrationslagen 2015 ersattes ändå de permanenta uppehållstillstånden med tillfälliga uppehållstillstånd (TUT) som huvudregel. Förändringen genomfördes trots att det råder stor enighet inom arbetarrörelsen om att permanenta uppehållstillstånd är att föredra.

Tillfälliga uppehållstillstånd leder till ökad psykisk ohälsa eftersom framtiden förblir oviss. Unga barn drabbas särskilt hårt när de tvingas lämna det enda land de har en relation till. TUT riskerar därigenom att kränka principen om barnets bästa som regleras i Barnkonventionens artikel 3 samt i Utlänningslagen.

TUT leder till minskade incitament för integration, i form av bland annat arbetssökande och språkinläring, så att den enskildes etablering försvåras. Migrationsverket och migrationsdomstolarna är redan hårt ansträngda, men tvingas lägga resurser på återkommande uppföljningar av de tillfälliga uppehållstillstånden.

Syftet med införandet av de tillfälliga uppehållstillstånden var att genom signalvärdet få flyktingar att söka sig till andra länder än Sverige för att söka asyl. Men det saknas forskning som entydigt visar varför asylsökande söker sig till vissa länder. Mer sannolikt är att flera faktorer samverkar, som exempelvis geografiska avstånd, möjligheten till rättssäker asylprövning och möjligheterna att få arbete och bostad, familjeåterförening, samt var den som flyr har landsmän, vänner och familj.

De flyktingar som nu kommer till Europa och Sverige har i de flesta fallen flytt från konflikter som av alla prognoser att döma kommer att bli långvariga, varför dessa flyktingar sannolikt inte kommer att kunna återvända under överskådlig tid.

Ifall PUT inte görs till ny huvudregel, så bör istället TUT omvandlas till PUT senast vid förlängningen av det första tillfälliga uppehållstillståndet. I och med att Barnkonventionen blivit svensk lag är det naturligt att barn alltid ska ha rätt till PUT. Idag lever många barn i konstant rädsla över att de så snart som de fyllt 18 inte längre ska få uppehållstillstånd beviljat och därmed tvingas lämna landet. En så-dan tillvaro är inte förenlig med hänsyn till barnets bästa.

Därtill ska barnfamiljer inte utvisas till ett av världens farligaste länder! År 2018 var det dödligaste året för civila i Afghanistan någonsin, enligt UNAMA (FN:s samordningsorgan i Afghanistan). Knappt en fjärdedel av de 4000 dödade var barn. Afghanistan har passerat Syrien och toppar nu Global Peace Index över världens farligaste länder med avseende på krig och terrorism. Utrikesdepartementet avråder sedan länge alla svenskar från att resa till landet.

Humanitära hjälporganisationer som Rädda Barnen och Röda Korset och även Amnesty International har vid ett flertal tillfällen vädjat till Sverige att upphöra med tvångsutvisningarna till Afghanistan. Afghanistans flyktingminister har kritiserat de svenska utvisningarna och helt motsatt sig tanken på att en internflykt skulle vara möjlig inom Afghanistan i dagsläget. Intern- flykt leder istället till att man hamnar utan nätverk i en annan folkgrupp, ofta med ett annat språk och ofta med hårda attityder mot utomstående.

Det finns i Sverige enligt Migrations- verkets statistikavdelning cirka tvåtusen så kallade familjebarn från Afghanistan, nästan lika många från Irak, många statslösa och en stor grupp från andra länder, i så kallade öppna återvändarärenden. Det betyder att de har utvisningsbeslut men inte kan tvångsutvisas på grund av verkställighetshinder, bland annat eftersom Afghanistan inte tar emot barnfamiljer. Ett annat ord för detta är att de befinner sig i ett Limbo, ett ingenmansland.

Familjerna lever långt under fattig- domsgränsen eftersom föräldrarna varken får arbeta eller studera. Många flyr vidare till andra EU-länder. Många av dessa barn är födda på flykt. Flera av dem talar flytande svenska och vet inget annat hem än Sverige.

Därtill hotas knappt 10 000 unga människor av utvisning till Afghanistan. En del av dessa omfattas av den så kallade Gymnasielagen, vilken ger dem en möjlighet att stanna i Sverige efter genomgången gymnasieutbildning om de snabbt lyckas etablera sig på arbetsmarknaden.

Men Gymnasielagen var en kompromissbetonad nödlösning som kom till under stor brådska, och löser inte på ett varaktigt sätt situationen för dessa unga människor. I stället riskerar de att efter avslutad utbildning kastas ut ur landet antingen för att de inte lyckats få godkända betyg eller för att de inte lyckas skaffa ett varaktigt jobb. De stödjande strukturer som behövs för att klara utbildningen och få jobb saknas, och civilsamhället har fått dra ett hästlass med bland annat boende, mat och hygien till de ensamkommande och stöd till skolor som inte kunnat tolka lagen.

I praktiken kommer endast en mycket liten del av dessa barnfamiljer och unga att kunna utvisas. Bara några hundra utvisningar totalt har kunnat verkställas under en treårsperiod, och detta till höga kostnader och svidande kritik från människorättsaktivister och organisationer. I stället ökar risken att dessa unga blir en del av ett parallellt skuggsamhälle. De lever hellre utan papper i Sverige än återvänder!

Migrationsverket och de olika rättsinstanserna knutna till asylprövningsprocessen har inte hunnit med att på ett rättssäkert sätt bereda och fatta beslut i de enskilda ärendena, varför väntetiderna har blivit orimligt långa, med svåra konsekvenser för de enskilda unga människorna. I många fall har de hunnit etablera sig i Sverige på egen hand, men lever ständigt under hotet att utvisas. I andra fall har den utdragna processen lett till svårigheter att etablera sig, med resultatet att viktiga år har gått förlorade.

Samhället har dessutom redan investerat stora belopp i dessa unga, exempelvis i form av utbildningar. Därtill har tiotusentals svenskar investerat ett stort engagemang i dessa unga. Man har öppnat sina hem och

kommit att uppfatta dem som familjemedlemmar. Terapeuter som annars jobbar med familjer som förlorar barn, måste nu också jobba med familjer till ensamkommande.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att bifalla motionen i sin helhet.

att skicka motionen vidare till riksdagsgruppen.

Förbundsstyrelsens föredragare: Michael Wallbom

5. RÖRELSEFRIHET – EN RÄTT FÖR ALLA

Vi föreslår att Socialdemokrater Tro Solidaritet (STS) ska prioritera frågan om allas rätt till rörlighet och använda färdtjänst som raster, eftersom vi ser det som en symbol för alla som på grund av funktionsnedsättningar eller dåligt mående riskerar att få sina liv begränsade.

Socialdemokraterna måste utveckla och förbättra förutsättningarna för dem som tilldelats en sämre lott fysiskt eller psykiskt. Fri rörelse är en viktig förutsättning för växande och relationsbyggande. Digitaliseringen kan inte ersätta upplevelsen av andras närvaro. Men den som lever med en funktionsnedsättning kan nekats en resa eller resan kan bli en mardröm av förnedring.

Docenten i Rättsvetenskap Andreas Pettersson pekar i sin avhandling *Out and About in the Welfare State* från 2015 på att relationerna mellan dem som behöver färdtjänst och dem som beviljar det präglas av kontroll, ifrågasättanden och snäva definitioner. Ett exempel beskrev Synskadades riksförbund 2021. Det gällde Vilmer, 21 år, som nekats färdtjänst trots att han är blind.

STS bör verka för att personer ska mötas av tillit istället för misstänksamhet, och möjliggörande istället för hinder. Rörlighet ska ses som en rättighet för alla. Att ställa krav ska inte bara vara en fråga för organisationer som Funktionsrätt Sverige eller förbundet Lika Unika.

Dävarande infrastrukturminister Tomas Eneroth slog 2020 fast att det nationella målet är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Men kommuner och regioner ser ofta färdtjänst som en möjlig sparåtgärd, vilket leder till misstänksamhet mot dem som har behov av stöd. STS ska motverka att funktionsnedsattas behov blir besparingar och att hjälpbehövande ska misstänkliggöras.

Vittnesmålen om psykisk ohälsa bland unga duggar tätt. Umeås universitet rapporterar att 170 000 unga vuxna är så socialt isolerade att de inte har kontakt med några andra än sina föräldrar. Den här gruppen är sällan föremål för samhällets insatser, eftersom de inte har kraften att möta socialtjänstens och arbetsförmedlingens krav. Ofta lider de dessutom av en social fobi som gör att de inte kan åka buss eller tåg, vilket gör dem ännu mer isolerade och beroende. STS ska verka för att bidra till att bryta unga människors isolering och inlåsning.

Oavsett om en människa begränsas av en funktionsnedsättning eller av långvarigt dåligt mående behöver hen kunna röra sig. Det är en viktig frihet i vårt samhälle. När någon har brutit mot lagen är ofta konsekvensen att rörelsefriheten för personen tas bort, vilket i det fallet är ett straff. Låt oss värna om att inte oskyldiga ska straffas med begränsning i rörelsefrihet, utan tvärtom ges det stöd de behöver för att kunna leva med fri rörlighet, oavsett fysiska och psykiska förutsättningar.

STS Borlänge föreslår

att förbunds kongressen bifaller motionen,

att STS förbundsstyrelse uppmanar distrikten och föreningarna att inleda samarbete med organisationer och individer som har särskilda kunskaper i frågor om rörelse och isolering,

att STS inhämtar kunskap och skapar opinion kring rätten till rörelse med färdtjänst,

att STS blir en kraft att räkna med för unga och deras föräldrar i kampen mot isolering.

STS distriktsstyrelse i Dalarna har upptagit motionen som sin egen.

6. MOTIONSSVAR RÖRELSEFRIHET- EN RÄTT FÖR ALLA

Motionären föreslår att förbundsstyrelsen ska uppmana distrikten och föreningarna att inleda samarbeten med organisationer som har kunskap om vikten av rörelse och motverkande av isolering. Motionären föreslår även att STS ska skapa opinion i frågan om rätten till färdtjänst.

Förbundsstyrelsen tackar för motionen och anser att det är viktigt att alla personer får ta del av samhället. Det är viktigt i kampen för alla människors rätt till ett jämlikt och värdigt liv. Ofrivillig isolering och ensamhet är ett problem i samhället som påverkar personers hälsa negativt.

Förbundsstyrelsen anser att det är en självklarhet att STS ska driva frågor som ger alla människor rätt till ett jämlikt samhälle och ett liv i rörelse, fritt från ofrivillig isolering och ensamhet. Förbundsstyrelsen uppmanar motionären att driva frågan lokalt och anser att det är upp till varje distrikt eller lokalförening om de vill driva frågan.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att avslå motionen

Förbundsstyrelsens föredragare: Ingela Ekberg

7. INFÖR GEMENSAMMA VILLKOR FÖR SÅ KALLAD "KLIMATVÅRD"

Varken regioner och olika sjukvårdsdistrikt, likaväl som Försäkringskassan, har inte en gemensam bedömning för "klimatvård", en intensiv behandlingsperiod på flera veckor i "Medelhavsklimat", för diagnoser som psoriasis, spastiska tillstånd efter exempelvis förlossningsskada som cerebral pares eller stroke, reumatiska tillstånd, flera neurologiska diagnoser samt patienter med ospecifika ledbesvär. Detta innebär att de patienter som får vård på institutioner som exempelvis finns på anrika Vintersol på Teneriffa inte alltid är de "som är i största behovet av vård", inte heller de som för sin behandling kan förväntas bli friskare eller få ett hälsosammare liv. Detta är huvudsakligen patientgrupper med kroniska sjukdomar och livslånga symtom. Somliga regioner har avtal kvar med institutioner för klimatvård och somliga har avslutat sina avtal. Delvis relaterat till kostnaden men även till den rapport som SBU (presenterat att det inte går att bekräfta behandlingsresultat, detta på grund av att det inte finns tillräckligt med studier i ämnet som bekräftar signifikanta resultat. Bristen på studier innebär alltså att man avstår från att behandla! Likaså är det en mycket stor skillnad mellan regionerna och delvis kommunerna i att tillhandahålla rehabiliteringsinsatser, så stora skillnader mellan dem att SKR har sagt att det inte är möjligt att genomföra en "Öppna jämförelser om rehabilitering".

Därför vill jag att Socialdemokraterna återinför klimatvård för behövande patienter, en nationell bedömningsgrund införs samt att betydande resurser tillförs denna form av vård.

/Håkan Jonsson, Fröjel, Gotland

8. MOTIONSSVAR INFÖR GEMENSAMMA VILLKOR FÖR SÅ KALLAD "KLIMATVÅRD"

Motionären lyfter ett viktigt ämne och skildrar i sin motion en ojämlik tillgänglighet till klimatvård och en bristande nationell bedömningsgrund. Termen *klimatvård* avser rehabilitering i varmare klimat och ges vid behov till patienter som lider av inflammatoriska reumatisk sjukdom, neurologisk sjukdom eller skada, eller har psoriasis.

Precis som motionären skriver leder avsaknaden av en enig bedömningsgrund till ett splittrat bemötande i vården, där vissa regioner har avtal med institutioner för klimatvård medan andra inte har det. Detta leder till en ojämlik vård där vissa får klimatvård och andra inte.

Det är viktigt att vården är jämlik runt om i landet och att professionen har de förutsättningar som krävs för att säkerställa en behovsriktig vård. Däremot är det professionens ansvar att bedöma vilken vård som ska ges, och inte politiken.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att avslå motionen

Förbundsstyrelsens föredragare: Rafael Waters

9. GENOMFÖR LIKVÄRDIG VÅRD, OAVSETT VAR MAN BOR

I allt för många diagnoser märks en skillnad mellan regionerna hur sjukvården är. Av naturliga skäl är överlevnaden bäst ju närmare ett lasarett man bor men även ju närmare en universitetsklinik man bor. Visst har avståndet och tiden för att sätta in livsavgörande behandlingar betydelse. Men många andra sjukdomstillstånd finns inget skäl till att det ska vara den skillnaden och framför allt inte till de olika prioriteringar som regionerna gör när det gäller olika former av selektiv vård. Inte heller resurser från allt till förlossningsvård som för rehabilitering efter sjukdomar som oftast är relaterade till en åldrande befolkning. På regionernas huvudkontor pågår en budgetberedning som inte alltid står i relation till behoven ute i landet. Lika så läggs ofantliga summor på skrytbyggen för sjukvård medan man på andra håll inte har basresurser till god hygienisk vård för långtidssjuka.

Därför vill jag att Socialdemokraterna genomför en omorganisation som ger en likvärdig vård, oavsett var man bor eller vilken diagnos man behöver vård för över hela landet. Överväg att skrota regionernas ansvar för sjukvården och återinför den till nationell nivå.

/Håkan Jonsson, Fröjel, Gotland

10. MOTIONSSVAR GENOMFÖR LIKVÄRDIG VÅRD, OAVSETT VAR MAN BOR

Motionären lyfter en mycket angelägen fråga om god och likvärdig vård för alla. Det ska inte spela någon roll var i landet du bor. När du behöver vård ska du erbjudas kvalitativ vård och god omsorg. Det är centralt i ett välfärdsland. Precis som motionären lyfter är dessvärre ojämlik vård en realitet i landet och varierar beroende på var människor bor.

Förbundsstyrelsen delar motionärens problemanalys men ser däremot ingen garanti för att vården blir mer jämlik för att man byter huvudman. I nuläget styrs majoriteten av regionerna av högerpartier och med ett likande styre vid regeringsmakten finns en risk att sjukvårdens strukturella utmaningar förstärks.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbunds kongressen:

att avslå motionen

Förbundsstyrelsens föredragare: Carin Larsson

11. FÖRHINDRA SKATTEFLYKT TILL SKATTEPARADIS

När företag och rika individer flyttar pengar och vinster till skatteparadis och på andra sätt undviker att betala skatt undergrävs välfärden, inte minst i världens fattigaste länder. Det är av största vikt att skatteflykten bekämpas. De senaste åren har en rad förslag och åtgärder för att stoppa den lagts fram i EU och i OECD. Sverige är en viktig aktör i båda dessa sammanhang och kan bidra till att förslag läggs fram, antas eller avslås. Under samma tidsperiod har frågan om skatteflykt debatterats i Sverige och tagits upp av de politiska partierna.

Oxfam har utarbetat en rapport (Oxfam briefing paper, november 2020) som syftar till att granska Sveriges agerande i viktiga aktuella internationella skattefrågor som berör skatteflykt och ett rättvist globalt skattesystem. Rapporten granskar även de svenska politiska partiernas ställningstagande i frågorna. Trots att alla riksdagspartier säger sig vara emot skatteflykt, och att Socialdemokraterna till och med gick till EU-val på att bekämpa den, har regeringen gång på gång antingen röstat emot förslag som skulle försvåra skatteflykt eller underlåtit att trycka på för kraftfullare regler.

I frågan om offentlig land-för-land-rapportering spelade Sverige en avgörande roll för att stoppa EU-förslaget som skulle tvinga storföretag att offentligt redogöra för hur mycket skatt man betalar i olika länder. Detta skulle ha lett till att skatteflykt uppdagats och att företag blev mindre benägna att sätta upp aggressiva skattearrangemang. I den senaste omröstningen i ministerrådet förra året kunde förslaget ha gått igenom. I stället för att rösta tillsammans med grannländerna Finland och Danmark valde Sverige dock att rösta emot förslaget tillsammans med EU:s skatteparadis Irland, Malta, Luxemburg med flera och förslaget stoppades med endast en rösts övervikt.

För att stärka välfärden i länder med utbredd fattigdom måste Sveriges regering bidra till att skapa moderna och rättvisa skatteregler till exempel i OECD/DAC och FN-organ. I internationella skattefrågor måste Sverige inte bara ta hänsyn till hur förslag och åtgärder påverkar vårt land, utan även till hur världens länder tillsammans kan skapa ett rättvist skattesystem som bidrar till att lyfta människor ur fattigdom och uppfyller de globala målen om hållbar utveckling.

De pengar som i dag försvinner till skatteparadis stjäls från andra länders välfärd. Enligt databasen Missing profits går Sverige miste om cirka 21 miljarder kronor per år, främst till skatteparadis inom EU. Detta motsvarar kostnaden för att höja barnbidraget med nästan 1000 kronor i månaden eller utrota pensionärsfattigdomen i Sverige eller göra kraftiga insatser på klimatområdet.

I dag sker skatteflykten under sekretesskydd. Detta kan nu få ett slut om Sverige ställer sig på rätt sida. För att förhindra skatteflykt är europeiskt samarbete absolut nödvändigt. Förslaget om offentlig land-för-land-rapportering har diskuterats ett flertal gånger i EU och vid den senaste omröstningen föll förslaget med en

rösts övervikt. Sverige, som röstade nej med hänvisning till en ren teknikalitet, kan ha varit tungan på vågen som hindrade förslaget från att gå igenom.

Vi är många socialdemokrater som tycker att det är mycket märkligt att en socialdemokratiskt ledd regering, med höga ambitioner i frågan om skatteflykt, väljer att bromsa förslag om ökad öppenhet i skattefrågor. Detta särskilt som flera partier i riksdagen uttryckt en önskan att stoppa skatteflykt.

Den 25 februari 2021 enades EU:s medlemsländer om att införa regler för att multinationella företag offentligt ska redovisa vad de betalar i skatt i sina verksamhetsländer. Det var en viktig milstolpe i arbetet för att öka transparensen och därmed för att motverka global skatteflykt. Nu är det viktigt att förhandlingarna som inleds resulterar i ett effektivt regelverk, snarare än en symbolisk åtgärd. Att storföretag lätt kan flytta runt pengar för att undvika skatt borde inte ligga i någons intresse och att stoppa skatteflykten är en viktig åtgärd för att minska skattefusket och öka jämlikheten i Sverige, Europa och globalt.

Beslutet i EU visar att det glädjande nog finns ett brett stöd för att skala upp arbete mot skatteflykten, som resulterar i hundratals miljarder dollar i förlorade skatteintäkter varje år, vilket drabbar människor som lever i fattigdom och framförallt kvinnor och flickor hårdast.

Många internationella organisationer har offentligt förespråkat globala regler för offentlig land-för-land-rapportering som ett led att nå målen i Agenda 2030.

Februaribeslutet innebär att förhandlingar kan starta mellan EU:s medlemsländer, parlamentet och kommissionen. Det är nu av största vikt att parterna enas om ett regelverk som faktiskt kan bidra till att motverka global skatteflykt. För att regelverket ska bli effektivt krävs följande:

- Det måste gälla företagens verksamhet i alla länder
- Det måste omfatta tillräckligt många företag
- Det måste vara heltäckande rapportering utan kryphål

Offentlig land-för-land-rapportering som visar hur mycket skatt företagen betalar i olika länder måste få global räckvidd, det vill säga, rapporteringen bör omfatta multinationella företags aktiviteter i alla länder och inte begränsas till företagens verksamhet inom EU och i skatteparadis.

Vi vill att Socialdemokraterna i regering och riksdag

1. tar ställning för samt aktivt driver på införandet av offentlig land-för-land-rapportering i EU.
2. verkar för skarpare kriterier för EU:s svarta lista över skatteparadis.

3. verkar för att processen för svartlistning ses över och ökar i transparens.
4. verkar genom OECD för att internationella skatteregler tar hänsyn till och förbättrar utvecklingsländers skattesystem.

Arne Ström, STS Bromma-Kungsholmen, 28 november 2021

Antagen av STS Södermalms årsmöte 2022-02-09

Antaget av STS Stockholms distrikt, 29 november 2021

12. Motionssvar förhindra skatteflykt till skatteparadis

Skatter är viktigt för varje lands möjlighet att utvecklas, och det är därför ur ett socialdemokratiskt perspektiv en fråga om rättvisa. Detta beskrivs i motionen som också beskriver en del av lösningen, även om det behöver göras mycket mer. Införandet av offentlig land-för-land rapportering i EU ligger nu under utredning. Regeringens kommittédirektiv 2021:46 låter så här; Genomförandet av EU- direktiv om offentlig land-för-land rapportering och några frågor om års-och koncernredovisning.

I kommittédirektivet går det att läsa att en särskild utredare ska analysera och föreslå vilka författningsändringar som behövs i syfte att anpassa svensk rätt till det EU-direktiv om offentlig land-för-land rapportering som antas inom kort. Direktivet väntas innebära att multinationella företag som bedriver verksamhet i EU och har en omsättning som överstiger 750 miljoner Euro, i en särskild rapport ska offentliggöra den skatt de betalar tillsammans med annan relevant skatterelaterad information. Rapporterna ska ge allmänheten tillgång till och möjlighet att bedöma information. Utredarna ska även bedöma två frågor om redovisning och en fråga om koncerndefinitioner.

Utredaren ska bland annat:

- Bedöma vilka författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till det nya EU- direktivet.
- Bedöma om finansiella skulder i en årsredovisning ska få redovisas enligt den internationella redovisningsstandarden IFRS 9
- Bedöma om uppställningsformerna för eget kapital bör ändras
- Bedöma om koncerndefinitionerna bör ändras och
- Lämna nödvändiga författningsförslag.

Särskild utredare Jacob Aspegren

Detta måste vi uppfatta som viljan att uppfylla att-sats 1.

I våra riktlinjer kan vi läsa att Socialdemokraterna för tro och solidaritet är en rörelse för människor som vill omsätta sin tro och övertygelse i aktivt politiskt engagemang för ett jämlikt samhälle och en rättvis värld. Kampen för frihet, rättvisa och jämlikhet global och solidariteten känner inga nationsgränser. När vi agerar

lokalt mot förtryckande strukturer, är det också mot globala orättvisor vi slåss. För att adressera förtryck och orättvisor behöver vi höja blicken bortom landets egna gränser. Förtryckande strukturer globalt bekämpas bäst tillsammans och kampen för fred nås bäst via dialog och samarbete.

Stort tack för en bra motion!

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att bifalla motionen i sin helhet.

att skicka motionen vidare till riksdagsgruppen.

Förbundsstyrelsens föredragare: Yvonne Stålnacke

13. SKOLAN KAN BIDRA TILL ÖKAD JÄMLIKHET MED ÖKAD FINANSIERING

Lagen anger en likvärdig skola för alla barn som en rättighet för alla barn enligt barnkonventionen, som nu är svensk lag. Det betyder att skolan ska uppväga skillnader i barns och ungas förutsättningar. Det är avgörande för jämlikhet i framtiden med kompensatoriska åtgärder som läxhjälp, kulturinsatser, extra undervisningstimmar och utbyggd vuxenutbildning.

De senaste åren har resurserna till skolan successivt urholkats i Sverige. Det strider mot lagen. En ökad finansiering av skolan är absolut nödvändig för att den ska kunna uppfylla målen för alla barn. Sverige avviker från andra OECD-länder genom att antalet undervisningstimmar per elev och år är lågt. Budgetanslagen till skola, förskola och vuxenutbildning har de senaste 20 åren urholkats successivt. Enligt Jämlikhetskommissionen behövs 6 miljarder kronor årligen för att återställa anslaget per elev.

Årliga ökade avsättningar till skolan bör genomföras. Ge lärarna en ny auktoritet i relation till föräldrar och elever. Lärarnas arbetssituation kan förbättras genom avlastning av administration till förmån för undervisning. Fler undervisningstimmar behövs.

Ett särskilt problem som omedelbart måste åtgärdas är bristen på insyn. Fristående skolor med ett aktiebolag som huvudman är svåra att granska eftersom de inte behöver tillämpa offentlighetsprincipen. Kommunala och statliga revisorer, inspektörer, media och allmänhet ges därmed inte fullständig insyn i redovisning eller andra data över lärarnas och elevernas prestationer. En sådan insyn krävs enligt svensk lag, eftersom skolorna genom bland annat betygssättning utövar myndighetsmakt över eleverna och deras framtid.

Det finns andra viktiga effekter av en bra och likvärdig skola för alla barn oavsett bakgrund. Den ökar jämlikheten i samhället. Den minskar kriminalitet. Näringslivet vågar investera om risken för våldsamma konflikter och annan social oro är liten. Det gynnar innovationer och investeringar i långsiktigt hållbara projekt. En stor del av ungdomsbrottsligheten beror på ungdomars låga samhörighetskänsla med samhället och medmänniskor. En likvärdig skola för alla är den viktigaste åtgärden mot ojämlikhet i samhället och därmed också många av de problem som hänger ihop med ojämlikhet. Den svenska skolan har under de senaste 20–30 åren blivit alltmer ojämlik och har bidragit till segregering.

En bra skola är viktig både för samhället och för individer. Drygt 30 procent av dagens ökande ojämlikhet beräknas härröra från skolsystemet. Detta är en mycket hög och oroväckande siffra bakom vilken många samhällsproblem döljer sig. Ökade möjligheter för individer att bryta upp från föräldrars socioekonomiskt utsatta situation till en bättre är en av de viktigaste positiva möjligheterna med utbildning. På samhällsnivå leder det till att förutsättningarna förbättras för att öka tillväxttakten mot ett hållbart samhälle. I ett välfungerande samhälle ska möjligheterna till klassresa vara mycket goda.

Skolan fyller en viktig uppgift som demokratisk funktion. Den når alla barn och kompenserar för skillnader. Genom skolan bör alla elever komma i kontakt med professionella kulturupplevelser med teater och musik. På skolorna ska riktiga skolbibliotek finnas, något som är extra viktigt idag när bokläsandet minskar. Ett jämlikt utbildningsväsen utvecklar inte bara de berörda individerna utan förbättrar också samhällets sammanhållning och tilliten mellan människor och institutioner. Vi anser att fördelarna med förbättrad och utbyggd utbildning gör att det framstår som väl försvarbart att öka statens finansiering av utbildningsväsendet och stärka inflytandet över dess utformning. En ökad finansiering kommer att ge en stor positiv nettoavkastning genom lägre brottslighet, lägre sjukvårdskostnader, lägre arbetslöshetsstöd och andra kommunala och statliga bidrag samt lägre olycksrelaterade kostnader.

att Förbundskongressen stöder en tydlig budgetökning för att återställa och öka anslagen för skola inklusive högre löner för lärare, mer skolpersonal och skolbibliotek

Gabriele Winai Ström, ordförande Tro och Solidaritet i Stockholm

Moten antagen av Stockholms STS distrikt 17 februari 2022

14. MOTIONSSVAR SKOLAN SKA BIDRA TILL EN ÖKAD JÄMLIKHET MED EN ÖKAD FINANSIERING

I motionen ”Skolan kan bidra till ökad jämlikhet med ökad finansiering” lyfter motionären fram flera viktiga förslag för att stärka skolan som arbetsplats för personal och elever. Utmaningen är att ge elever verktyg för att växa och utvecklas och vara delaktiga i ett mer jämställt och demokratiskt samhälle. Däremot bör inte politiken ingripa i frågan om lönesättning. Det är arbetsmarknadens parter som förhandlar lön.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:
att avslå motionen

Förbundsstyrelsens föredragare: Ingalill Dahlgren Nyberg

15. MOTION OM SPRÅK

På promenaden mötte jag en kvinna, vi log mot varandra, så började vi prata. Visst är det härligt med möten, leenden och samtal. Det är mänskligt att vara osäker. Det är mänskligt att analysera sina känslor. Det är mänskligt att agera på sina och andras känslor. Alla vi människor sänder ut signaler till vår omgivning och dem vi möter. Vi tänker mycket på varför och hur andra agerar precis som vi funderar kring oss själva. Det är lätt att tro ”så är det” utan att veta. Kommunikation är bland det knepigaste vi har att hantera. Ändå är det just det vi behöver göra.

Det finns olika grader av psykisk ohälsa. Allt börjar någon stans vid något tillfälle och av olika anledningar. Vården har ett ansvar för att möta människor i behov av vård och medicin. Samtidigt bör vi alla fundera på om vi kan vara en del av en bättre psykisk hälsa hos oss själva och andra.

Att samtala är livsbejakande. Genom det respektfulla samtalet där frågor och resonemang får bölja växer vi människor i trygghet och framtidstro.

Alla samtal bygger inte på denna nyfikna respekt. I sociala medier, i media och i det politiska samtalet möts vi ofta av ett generaliserande som ger sken av att allt är antingen eller. Nyanserna saknas. Det sökande saknas. Det förlösande saknas. Framtidstanken blir mörk. Ganska ofta möts vi av skuldbeläggande av andras förslag, visioner och idéer. Ganska sällan följs detta skuldbeläggande upp med frågor om egna framtidsvisioner.

Vår tro är att Socialdemokrater för tro och solidaritet skulle kunna bära ett särskilt ansvar för detta, både inom partiet, i samhället i stort och med andra partier. Tänk om det skulle vara en del av kännetecknen på oss på såväl grupp- som distrikt- och nationell nivå. Vi skulle i de möten vi arrangerar kunna ha ”förhållningsregler” som gäller.

- Var sökande i samtalen och nyfiken på andra och deras tankar.
- Respektera att vi tycker olika och lyft fram det du tror på själv.
- Undvik att tala ner andras uppfattning.
- Öva oss att bli bättre på att beskriva våra egna förslag.

Vi föreslår att

Ett material utarbetas, att användas i bl.a. medlemsutbildningar, för Socialdemokrater för tro och solidaritet där vi blir goda föredömen i det goda samtalet/den goda dialogen.

Sara Lindberg, Nässjö

Veronica Andersson, Nässjö

16. MOTIONSSVAR MOTION OM SPRÅK

Motionärerna lyfter vikten av hur vi samtalar med varandra. Kommunikation är svårt och språkbruket i politiken tenderar att polarisera och förminska. Här har vi alla ett ansvar att främja ett mer respektfullt samtalsklimat där vi talar väl om andra och är genuint nyfikna. Det är något vi redan jobbar för och tar med oss i det fortsatta arbetet varhelst vi samlar människor.

När det gäller förslaget om att ta fram ett eget material till bl.a. medlemsutbildningar tänker vi att det inte är rätt sätt och forum. Medlemsutbildningen är ett specifikt koncept och omfattar fem timmar som redan är välfyllda. Med de begränsade resurser förbundet har tänker vi att det är bättre att använda redan befintligt material och kunnande, exempelvis vårt studieförbund ABF. När det gäller samtal mellan olika kyrkor har Sveriges Kristna Råd tagit fram materialet ”Tio tumregler för god ekumenik” att använda och inspireras av även när det gäller samtal i ett bredare perspektiv.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundskongressen:

att avslå motionen.

Förbundsstyrelsens föredragare: Klas Corbelius